

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Juan Oiarzabal Abalia

*Azpeitia,
Gipuzkoa
(1929)*

Aurkibidea

Biografia

Azpeitiko Santiago kalean jaio zen 1929an bost anai-arrebako sendi batean. Eskolan, Azpeitiko udaletxean eta maristetan ibili zen, besteak beste. Zazpi urte zituela, Zestoako Torraberri baserrira joan zen morroi lanetan, eta bertan bizi izan zen zortzi urtez. Aitarekin ibili zen arotz lanetan 'Damaso' lantegian, eta baita 'Genarorenean' ere. Soldadutza Burgosen egin zuen urte eta erdiz. Gaur egun Azpeitiko zaharren egoitzan dago.

Zintak

AZP-024

- **Proiektua:** Azpeitiko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Badihardugu Euskara Elkarte
- **Data:** 2009-09-03
- **Iraupena:** 60 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Eider

Pasarteak

1. Eskolan non ibili zen

- **Erref:** AZP-024/002
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 00:01:17. **Bukatu:** 00:02:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskolara joaten ziren, baina askotan egiten zuten piper. Zer eskolatara joan zen azaltzen du. Eskolatik gertu bizi zen bera.

2. Azokako kamioitik lapurretan

- **Erref:** AZP-024/004
- **Iraupena:** 0:03:21. **Hasi:** 00:03:08. **Bukatu:** 00:06:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:

Plazako azokara etortzen zen kamioitik lapurtu egiten zuten. Laranja lapurtzean, batzuetan, harrapatu egiten zuten maristek, eta orduan izandako anekdota batzuk kontatzen ditu.

3. Azpeitian gosea pasatzetik, Zestoako Torraberri baserrira morroi

- **Erref:** AZP-024/005
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:06:29. **Bukatu:** 00:08:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Oso bihurria izan zen Juan. Lehen gosea zegoenez, janaria lapurtzen zuen. 7-8 urterekin Zestoako Torraberri baserrira joan zen morroi. Han zer lan egiten zituen azaltzen du.

4. Gasteizera garia ebakitzera

- **Erref:** AZP-024/006
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:08:39. **Bukatu:** 00:09:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

Gasteizera joaten zen garia ebakitzera. Garia nola ebakitzen zuten azaltzen du, eta zer tresna erabiltzen zituzten.

5. Behietatik lortutako esnea

- **Erref:** AZP-024/008
- **Iraupena:** 0:00:40. **Hasi:** 00:11:25. **Bukatu:** 00:12:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Behien esnea kalean saltzen zieten bezero gutxi batzuei. Esnea eskuz biltzen zuten, balde batera.

6. Soroko lanen nondik norakoak

- **Erref:** AZP-024/009
- **Iraupena:** 0:02:26. **Hasi:** 00:12:05. **Bukatu:** 00:14:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak
- Baserria » Baserriko lanak » Lurra lantzea

Laburpena:

Soroan lan egiteko, idiak eta eskuak erabiltzen zituzten; ez zuten traktorerik. Soroan zer eta nola landatzen zuten azaltzen du. Landatutako arbia nola ateratzen zuten aipatzen du. Aitzurrarekin behatzak moztu zituenekoa kontatzen du.

7. Morroi zeneko ohiturak

- **Erref:** AZP-024/010
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:14:31. **Bukatu:** 00:16:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:

Morroi zebilela, normalean baserrian egoten zen. Igandetan mezetara joaten ziren, eta bitartean pilotan aritzeko aprobetxatzen zuten. Oinez egiten zuten bideoa. Dirurik ez zioten ematen morroi zegoela. Gerora, Torraberritik San Bizente baserrira joan zen morroi.

8. Morroi zela ere, ehizarako zaletasuna

- **Erref:** AZP-024/011
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:16:58. **Bukatu:** 00:19:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

Laburpena:

Morroi zela, oso ondo egon zen. Denek maite zuten eta nahi zuena egin zezakeen. Ehizara joatea gustatzen zitzaion, eta ehizara joan ohi zen lagunekin. Erbitarako garai onena zein den azaltzen du.

9. Eskopeten zatiak eta baimenak

- **Erref:** AZP-024/012
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:19:04. **Bukatu:** 00:20:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Armagintza

Laburpena:

Eskopeta erabiltzeko baimenik ez zeukan adinean, nola moldatzen zen eskopetak lortzeko kontatzen du. Lehen eskopetak nolakoak izaten ziren azaltzen du.

10. Erbiak harrapatzen

- **Erref:** AZP-024/013
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:20:55. **Bukatu:** 00:21:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Natura » Fauna

Laburpena:

Erbiak harrapatzeko, erbi-lekuak nola bilatzen zituzten azaltzen du. Hemengo erbiak eta kanpokoak alderatzen ditu.

11. Ehizarako txakur motak

- **Erref:** AZP-024/014
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:21:56. **Bukatu:** 00:22:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Natura » Fauna

Laburpena:

Harrapatu nahi zenaren arabera, txakur mota bat erabiltzen zuten.

12. Ehizarako teknikak eta harrapatutakoaren erabilera

- **Erref:** AZP-024/015
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:22:45. **Bukatu:** 00:23:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Natura » Fauna

Laburpena:

Oilagorrak eta erbiak nola harrapatzen zituzten azaltzen du. Harrapatutako erbiak beraiek jateko erabiltzen zituzten. Erbien larrua ez zen ezertarako erabiltzen; basakatuen larrua bai, ordea.

13. Basakatuak harrapatzeko egin beharrekoak

- **Erref:** AZP-024/016
- **Iraupena:** 0:03:54. **Hasi:** 00:23:58. **Bukatu:** 00:27:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Natura » Fauna

Laburpena:

Basakatu gutxi harrapatzen zuten, zaila baitzen haien harrapatzea. Basakatuak nondik ibiltzen diren eta nolakoak izaten diren azaltzen du. Basakatuak harrapatzeko kontua izan behar izaten zen, tiroa eginda haien salneurria jaitsi egiten baitzen; horretarako zer teknika erabiltzen zituzten aipatzen du.

14. Basurdeak harrapatzen zituztenekoa

- **Erref:** AZP-024/017
- **Iraupena:** 0:03:06. **Hasi:** 00:27:52. **Bukatu:** 00:30:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Natura » Fauna

Laburpena:

Basurdeak harrapatzen zituzten. Kanpora joaten ziren ehizara, eta zer teknika erabiltzen zuten azaltzen du. Harrapatutakoa noren artean banatzen zuen aipatzen du.

15. Usotara joateagatik lanetik bidali zutenekoa

- **Erref:** AZP-024/018
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:30:58. **Bukatu:** 00:32:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Natura » Fauna
- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

Usotan ibilitakoa da. Behin tailerrean bajaran zegoela, usotara joan zen; baina tailerrean horretaz enteratu zirenean, kalera bidali zuten.

16. Lehenengo lana Damasoren tailerrean

- **Erref:** AZP-024/019
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:32:34. **Bukatu:** 00:34:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Ekonomia eta industria » Lantegiak

Laburpena:

<p>16-17 urterekin hasi zen arotz lanetan. Damasorenean aritu zen lanean,

aitarekin batera. Ingururako egiten zituzten lanak, eta zer makinarekin jarduten zuten azaltzen du. Langile asko izaten ziren, baina soldata ez zen handia izaten.</p>

17. Tailerrak vs baserria

- **Erref:** AZP-024/020
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 00:34:56. **Bukatu:** 00:36:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

<p>Damasoren tailerretik beste zer tailerretara joan zen lanera azaltzen du. Hala ere, baserrira itzuli zen lanera, kanpoko lana gehiago gustatzen baitzitzaion barrukoa baino. Morroi zela, zer lan-baldintza zituen aipatzen du.</p>

18. Gerratik bizirik txiripaz ateratakoa

- **Erref:** AZP-024/021
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:36:50. **Bukatu:** 00:38:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak

Laburpena:

Gerra garaian, bere ondo-ondoan bi pertsona hil zirenekoa kontatzen du.

Transkripzioa

- Lehen esan dezu umetan gose asko pasatutakok zeatela. Gerra garaie ezautuko zendun.

- Jolin, iye hil nitzen ta, hori esaizu gaiñea. Iye hil in nitzen. Ondo-ondun holaxe bi lagun hil zitzen nei, holaxe, holaxe. Bi. Bat tio, tio bat eta beste bat, holaxe. Hemen kanposanto bidien, hemendik zureana baiño hurrero bonbie lehertu ziten nei. Holakotxe koska bat nauken ta haretzek salbau! Artien umie nitzen, karo, treintaiseisin eo.

- Bai, zuk zazpi urte.

- Sei-zazpi urte, holakotxie nitzen ta. Juxtu-juxtu petrilla, harexek salbau! Haiek ni baiño haundiyo nola zin, holaxe harrapau zitun haiek. Bi lagunek. Hantxe hilde. Hartu nitun besun, han beste bat bazaon, haure itsutu in zeen. Eman nitun etxea ta, hantxe.

- Kalen izan zan hori?

- Bai.

- Kalen.

- Kanposantu bidin, hasi ta seitun, matadeiyen onduen.

19. Gerra Azpeitira iritsi zeneko eguna

- **Erref:** AZP-024/023
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:39:02. **Bukatu:** 00:40:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera

Laburpena:

Gogoan du Azpeitian gerra hasi zen eguna, eta han ikusi eta bizitakoa kontatzen du.

20. Gerrako eta gerra osteko gosea

- **Erref:** AZP-024/024
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:40:55. **Bukatu:** 00:42:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Azpeitian ez zen txikizio handirik izan bonbak egon ziren arren. Gosea pasa zuten, baina berari soldaduek ematen zioten jaten. Errazionamenduan banaketa nola egiten zen eta zer ematen zuten azaltzen du.

21. Estraperloan ibilitakoa

- **Erref:** AZP-024/025
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:42:48. **Bukatu:** 00:44:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Estraperloan laguntzen ibili zen, eta orduan poliziak konplize zituztela, nola moldatzen ziren azaltzen du.

22. Gerra garaian etxeokak nola atera ziren aurrera

- **Erref:** AZP-024/027
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:45:10. **Bukatu:** 00:46:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian

Laburpena:

Gerra hasi zenean, jendeak ez zuen Azpeititik alde egin behar izan. Bere aita gerran ibili zen kanpoan; eta, bitartean, etxean aurrera ateratzeko nola moldatu ziren azaltzen du.

23. Soldadutzan gustura ibilitakoa

- **Erref:** AZP-024/028
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:46:38. **Bukatu:** 00:47:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

<p>Soldadutza Burgosen egin zuen, eta oso gustura egon zen han, ukuiluko arduraduna zela.</p>

24. Soldadutzan, janaria banatzeko funtzioa izandakoa

- **Erref:** AZP-024/030
- **Iraupena:** 0:03:26. **Hasi:** 00:47:54. **Bukatu:** 00:51:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutzako egunerokoa nolakoa izaten zen azaltzen du. Jendeak ez zuen goserik pasa han. Berak banatzen zuen janaria, eta orduan egiten zituen bihurrikeriak kontatzen ditu.

25. Soldadutzako zalditegiak

- **Erref:** AZP-024/031
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:51:20. **Bukatu:** 00:52:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

<p>Soldadutzan, zalditegiak al baitariarenak izaten ziren, min hartutako zaldia sendatzeko.</p>

26. Soldadutzako giroa eta janaria

- **Erref:** AZP-024/032
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:52:39. **Bukatu:** 00:54:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

<p>Soldadutzan nongo jendea zegoen aipatzen du. Han zegoen bitartean, izaten zituen etxera itzultzeko baimenak. Dirua lortzeko zer egiten zuen. Soldadutzan gizendu egin zen.</p>

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com